

Milyen keresések lehetségesek az interneten? Melyek a főbb keresőoldalak? Mi a tematikus és a címszavas keresés? Mennyire megbízhatóak a keresési találatok? Mondjon több hazai és nemzetközi példát online webes adatbázisokra!

Gyakorlati feladat: Keresse meg Székesfehérvár és Budapest között a vizsga napján délelőtt közlekedő vonatok menetrendjét!

Az internet nem csupán kapcsolati lehetőséget jelent a világ felé, hanem számottevő információt is, amely megkönnyíti mindennapi életünket. Az információk nagy része ingyenesen elérhető, bár egyes oldalak használatáért fizetni kell (pl. újságok online verziói, képügynökségek oldalai, filmcsatornák oldalai stb.). A sok felhalmozódott információ között nem könnyű eligazodni. Ebben segíthetnek egyrészt a keresők, másrészt a tematikus adatbázisok. Keresőkből két fontosabb típus létezik:

- tematikus keresők,
- kulcsszavas keresők.

✓ 1 PONT

A **tematikus keresők** főbb kulcsszavak alapján mutatják a találati lehetőségeket. Először olyan webhelyet keresünk fel, amely tematikusan csoportosítja a találatokat, majd egy kisebb csoportba belépve tovább finomítható a keresés. Néhány finomítási lépés után már megtalálható a keresett link. A tematikus keresés előnye, hogy pontosabb a találat, hátránya, hogy jóval kevesebb oldalt mutat. Magyar nyelvű tematikus keresési oldal pl.: www.lap.hu. Régebben több tematikus oldal is volt, de a Google túlsúlya miatt veszteségesek lettek és megszűntek.

✓ 2 PONT

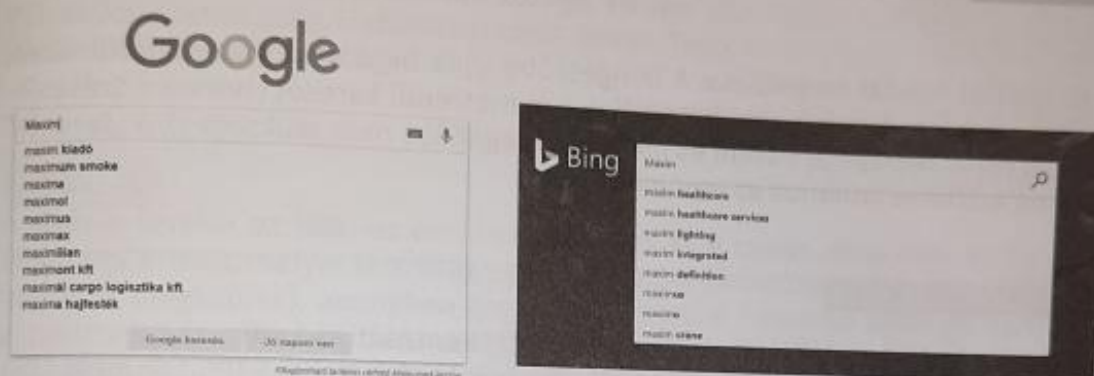
A **kulcsszavas keresés**nél meg kell fogalmazni a keresett kifejezést. Az így végzett keresés lehet egyszerű (akár egy szavas is), de lehet összetett is. Az összetett kereséssel szűkíthetjük a találati adathalmazt. A kulcsszavas keresésnél az erre specializálódott keresési oldalakat használjuk. Ezek olyan internetes oldalak, ahol hatalmas adatbázisba gyűjtik a leggyakoribb keresett oldalakat. Egy kulcsszóhoz több URL is tartozik. Ezt az adatbázist a webhely keresőmotorja rendszeresen frissíti, illetve bővíti.

✓ 1 PONT

A **jelenlegi keresési oldalak között** legjobb találati aránya, pontossága, népszerűsége és az adatbázis mérete tekintetében is **piacvezető a Google** (Weblap: www.google.com). A Google adatbázisaiban mindig ingyenes a keresés. A cég nyeresége abból adódik, hogy az egyes találati listák elejét, illetve a vezető helyét meg lehet venni, így pl. a „commerce” (üzlet) az egyik legjobban eladható keresési szó az USA-ban. A **kulcsszavas keresés általában sok találatot hoz, de ezek egy része nem releváns, illetve hamis találat**. A kereső találati listáján való előre jutás minden cég és webol-

dal alapvető érdeke, mert a látogatók általában az első oldal 10-15 linkje után már nem néznek további találati oldalakat.

A kulcsszavas keresés finomítható egyrészt ha pontosabban fogalmazzuk meg, hogy mit keresünk, másrészt ha az egyes kifejezéseket összeköthetjük AND, OR, NOT szavakkal. Az utóbbi finomítási mód 2015 után már nem annyira jellemző, mert a Google már gépelés közben megpróbálja kitalálni a keresendő szót, melyet a keresési sáv

A másik, feltörekvő kereső a **Microsoft keresője, a Bing** (weblap: www.bing.com). A Google minimál-designos oldalához képest már van háttérkép, továbbá előre jelzik a különféle kategóriákat. A Bing 2009-ben indult, rosszabb a találati pontossága, mint a Google-é, ezért jóval kevesebben használják.

További keresési oldalak: Ask.com, Yahoo.com.

✓ 1 pont

Az online adatbázisok szerepe, hogy papír alapú könyveket, füzeteket, kiadványokat leváltsák, használatukat egyszerűbbé, illetve pontosabbá tegyék. A legtöbb online adatbázis keresőt is tartalmaz, melyek hatékonysága egyre nő. A hivatalos weboldalak (pl. menetrendek.hu, oszk.hu) találatai és eredményei teljesen hivatalosnak tekinthetők. Magyar példák:

- www.menetrendek.hu: Tömegközlekedési menetrend.
- www.mav-start.hu: Vasutak menetrendje.
- www.magyarorszag.hu: Kormányzati általános információs és szolgáltató portál.
(Ezen belül kiemelt fontosságú az Ügyfélkapu.)
- futar.bkk.hu: Budapesti utazástervező.
- www.oszk.hu: Országos Széchényi Könyvtár adatbázisa.
- mek.oszk.hu: Magyar Elektronikus Könyvtár (ingyenes e-könyvek adatbázisa).
- port.hu/tv: Televíziós műsorújság.
- njt.hu: Nemzeti jogszabálytár.
- pim.hu/hu/dia: Digitális Irodalmi Akadémia (a legnagyobb magyar írók és költők életműve).

- www.ekreta.hu: Elektronikus osztálynapló.

✓ 2 PONT

Néhány nemzetközi példa:

- www.loc.gov: USA, Kongresszusi Könyvtár.
- www.vaticanlibrary.va: Vatikáni Könyvtár.
- www.imdb.com: Internation Movie DataBase = Nemzetközi filmes/mozis adatbázis.
- www.flightradar24.com: Nemzetközi légiforgalom pillanatnyi állása.

✓ 1 PONT

A gyakorlati feladat megoldása: A böngészőbe írjuk be a www.mav-start.hu címet, majd az oldal megjelenésekor használjuk a menetrendi keresőt (Honnan: Székesfehérvár; Hová: Budapest; Dátum és menetdíj megadása nem szükséges). A „keresés” gombra kattintva láthatjuk az eredményeket.

✓ 2 PONT

KIEGÉSZÍTŐ KÉRDÉSEK

- Keresse meg a mobiltelefonja kijelzőjének felbontását és árát!
 - Egy többszörösen finomított Google-kereséssel lehetséges (pl. LG; majd LG Leon; majd LG Leon felbontás; végül LG Leon új ár).
- Mondjon példát specializált magyar keresőre!
 - arukereso.hu – kereskedelmi áruk adatbázisa
 - netpincer.hu – házhoz szállítással foglalkozó éttermek adatbázisa
 - myonlineradio.hu – online is elérhető rádiók adásai